

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

89. An, & qualiter Capellania ex non collativa fieri possit collativa auctoritate Ordinarii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

Quaestio 88. Quenam Capellania praebeant titulum Ordinationis?

Respondeo primò: Capellania ad nutum amovibilis, etiam si collativa sit & beneficium, nequit esse titulus ordinationis; quia deest stabilitas & perpetuitas, requisita ad titulum ordinationis. Corrad. *loc. cit. n. 49.* Barb. *loc. cit. n. 19.* ubi tamen hanc facit exceptionem, nisi talis Capellania amovibilis habeatur in Capella Papae; tenet enim eas sufficere pro titulo ordinationis, & citat pro hoc Navar. *consil. 20. de temp. ordin.* Riccium *in praxi fori Ecclesiast. resol. 334. in fine.* Sayr. Molfes &c. Aliam exceptionem addit de Luca *ad Trid. d. 14. n. 33.* nimirum nisi titulus beneficii ex natura sua manualis, per accidens hic & nunc in hac persona ordinanda foret perpetuus, ex eo quòd ii, ad quos pertinet amovere, id agere (nempe ordinari) validè permittant; quin etiam *n. 55.* addit sufficere Capellaniam (aliudve servitium Ecclesiasticum, non tamen meram famulatus speciem habens, ut est conductio v. g. ad pulsandum organum) quae etsi specialem vel personalem titulum nullum tribuunt, tribuit tamen, seu annexum habet tale jus, quod titulo aequipolleat, ita ut illud servitium, etiam ex parte recipientis sit necessarium, neq; competat admittentibus libera facultas talem dimittendi juxta praxin frequentem Ecclesiarum parochialium; quin & collegiarum, etiam Cathedralium, ad quarum servitium ex consuetudine loci cives seu norionales, habentes, certas qualitates cum numero praefinito vel sine eo recipiuntur ad participationem cujusdam massae communis, & ad talis servitii titulum ordines conferri posse, receptum esse ait: cum beneficio vel Capella perpetua titulata spectato effectu aequipolleat; idem habet & explicatius proponit *de benef. d. 80. n. 14.*

2. Respondeo secundo: Capellania perpetua praebeant titulum ordinationis, non tantum ex, quae ab initio auctoritate Episcopi erecta in beneficium; sed etiam ex, in quarum primava institutione, etsi non intervenit auctoritas Ordinarii, postea tamen non reluctante fundatoris auctoritate erecta sunt in beneficium per collationem & Canonicam institutionem. Barb. *loc. cit. n. 23.* quin & illae, quae nec collativae nec beneficium sunt; licet enim ad eas non possit quis ordinari tanquam ad titulum beneficii, poterit tamen ad eas ordinari tanquam ad titulum patrimonii. Garc. *loc. cit. n. 112.* citans Trid. *sess. 21. c. 2.* Card. de Luca *ad Trid. d. 14. n. 33.*

Quaestio 89. Num & qualiter Capellania ex non collativa fieri possit collativa auctoritate Ordinarii?

Respondeo: hoc fieri posse, ut dum nimirum Capellania, quae ob non intervententem in primava ejus fundatione auctoritatem Ordinarii non nisi ad statum Capellaniae non collativae, seu habentis solam rationem legati pii evaserat, & in eo etiam ad tempus aliquod permanserat, superveniente demum auctoritate Ordinarii erigeretur in beneficium per collationem & institutionem Canonicam, non reluctante fundatoris voluntate. Corrad. *l. 2. c. 11. n. 17. & seq.* citans Gonz. *ad reg. 8. gl. 5. n. 58.* Salcedo, Zavall. quos citat & sequitur Garc. *p. 1. c. 2. n. 108. & seq.* sub limitatione tamen paulò post subjungenda. Censetur autem haec voluntas
P. Leuten, Fori Benef. Tom. 1,

non reluctari, dum fundator in constitutione sua nihil addidit, per quod ratio collativae seu beneficialis excluderetur; sed simpliciter solum bona sua legavit Capellae vel altari alicui, ut legantur in eo hebdomadarum certa missa, nominando insuper simpliciter patronos: tunc enim facta per accedentem Ordinarii auctoritatem erectione simplicis talis Capellaniae in beneficium, dicta testatoris voluntas non mutatur; utpote quae talem erectionem non prohibuit; quin potius interpretative saltem illam voluit. Testator enim simpliciter instituendo Capellaniam, videtur velle instituere beneficium Ecclesiasticum. Garc. *loc. cit. n. 109.* Sed dicitur solum per talem adjectionem non contrariam alterari. Corrad. & Gonz. *loc. cit.* quod ipsum licet Ordinario. Corrad. *ibidem.* citans Bald. *in l. si testamentum. c. de testam.* cum id fiat, ut pia testantium voluntates debita executioni mandentur, firmitus conserventur, & Episcopus sit executor demandatus omnium piarum dispositionum, tanquam Sedis Apostolicae delegatus juxta Trid. *sess. 24. c. 8.* Corrad. *loc. cit.* qui etiam sic frequenter praticari asserit allatis exemplis aliquot. Hanc doctrinam veram esse asserit Garc. in Capellaniis institutis in ultima voluntate, in quibus non solet intervenire auctoritas & erectio Ordinarii, nisi post mortem testatoris, quando effectum sunt habitura. Item in Capellaniis institutis inter vivos, etiam irrevocabiliter, quarum effectus differtur ad mortem. Non tamen in Capellaniis institutis inter vivos, & statim effectivatis per positionem Capellani; quia ex quo fundator non requisivit auctoritatem Ordinarii, non videtur velle facere beneficium Ecclesiasticum, sed Capellaniam non collativam, adeoque eam erigere postea in beneficium; esset mutare voluntatem & dispositionem fundatoris. Idem censet in Capellaniis, in quibus dicitur, quod Capellanus ponatur per patronos.

Quaeres 90. An dum fundator noluit Capellaniam esse collativam, Ordinarius, saltem accedente consensu patroni, possit de ea facere collationem & institutionem, & sic de non beneficiis eam erigere in beneficium?

Respondeo negativè: Garc. *n. 105.* citans pro hoc AA. quam plurimos, & aliquot Rotae decisiones ad fufum.

Quaeres 91. An quando constat fundatorem noluisse facere Capellaniam collativam & beneficium, ad hoc, ut habeatur pro beneficio, sufficiat collatam fuisse per 40. annos ut beneficium?

Respondeo affirmativè: Garc. *p. 1. c. 2. n. 115.* ubi postquam inclinasset in sententiam requirentem ad hoc tempus immemorabile; argumento *c. 1. de praescriptione in 6. juncta auth. de nuptiis. §. disponar.* oppositum, quod tenet Azor. verum censet juxta *c. cum de beneficio. de praeb. in 6.* & ait *cit. c. 1.* requirens tempus immemorabile ad hujusmodi praescriptiones loqui de casu, in quo jus commune est contrarium, non autem sola lex privata fundatoris.

Quaestio 92. An dum Capellania perpetua erecta est auctoritate Episcopi in beneficium Ecclesiasticum (quod postremum addo, quia
C 3 *nil*